

[Poul Schlüter.]

en forøget aktualitet. Igennem flere år har Vietnamkrigen været den ulykkeligste internationale krise. Den har betydet umålelig gru for Vietnams befolkning, og den har sat snævre grænser for en udvidet forståelse og et øget interessesællesskab mellem de supermagter, som har hovedindflydelsen på verdensfredens bevarelse. Alle ønsker vi denne krig bragt til afslutning snarest gørligt, både fordi det strider mod al humanitet, at Vietnams befolkning skulle udsættes for fortsatte umenneskelige lidelser, og fordi udviklingen af et øget fællesskab mellem stater, der bygger på forskellig politisk ideologi, må og skal få nye muligheder, når denne krig er afløst af våbenstilstand og fredelig genopbygning.

Det har længe været et brændende ønske overalt, at noget kunne ske, der bragte Vietnamkonflikten ud af det dødvande, det skæbnesvangre status quo, som har præget den i årevis. Derfor er det — også uanset hvad der siden måtte ske — en begivenhed af verdenspolitisk rækkevidde, at præsident Johnson har truffet beslutning om ensidigt og uden i forvejen meddelte tidsbegrænsninger i afgørende omfang at standse bombningerne over Nordvietnam. Enhver kan forstå, at det ikke har kunnet være problemøst at træffe denne beslutning. Kun de, som har haft en ganske subjektiv holdning til problemerne bag ved Vietnamkrigen, har totalt kunnet afvise, at tungtvejende militære grunde førte til bombningernes påbegyndelse og deres fortsættelse indtil nu. Det er vist kun rene fanatikere, som ganske vil vægre sig ved at erkende, at det kræver stort mod og må fremkalde bekymringer hos den, som bærer ansvaret for et hundredtusindtal værnepligtiges tilstedeværelse i Vietnam, at give afkald på bombninger, der skaber et ly, som kan anvendes af modstanderen til at opbygge en større slagkraft, som senere vil kunne rettes mod hans egne styrker. Ikke mindst derfor må præsident Johnsons beslutning i søndags gøre det stærkeste indtryk.

Et nærmere studium af hans taler be styrker den opfattelse, at De Forenede Staters mål er snarest gørligt at lade dette indledende skridt blive efterfulgt af andre. Hvis bombestoppet gennemføres i det fulde omfang — som præsident Johnsons tale efter sin tekst lod formode — som indledning til en gensidig begrænsning af krigsførelsen, vil det være så totalt, som åbenbare hensyn til den militære situation nu muliggør. At der indtil videre måtte finde bombninger af militære mål sted i det område umiddelbart nord for den demilitariserede zone, som er de nordvietnamesiske troppers opmarchfelt, kan vist ingen i dette øjeblik, hvor den nordvietnamesiske regerings reaktion endnu er uafklaret, undre sig over.

Men det øjeblik er nu kommet, som De Forenede Nationers generalsekretær og næsten alle regeringer med ham har stillet så store forventninger til. Det gælder også den danske regering og alle folketingets partier, for hvem Vietnamkonflikten aldrig har kunnet være fjern og uvedkommende. Både den forrige og den nuværende danske regering har støttet U Thants 3 punkts plan og deltaget i opfordringen til USA om at standse bombningerne ensidigt og betingelsesløst som det første skridt. Men selvfølgelig ville det være letsindigt at tro, at krigen dermed er standset, endsi ge problemerne bag den løst. Nu er det afgørende hurtigst gørligt at søge 3 punkts planens to næste led realiseret.

Alt for optimistisk har man ikke lov at være. Vi ved, at USA tidligere har forsøgt mange initiativer med henblik på at få sat fredsforhandlinger i gang; vi ved også, at USA ved årsskiftet mellem 1965 og 1966 indstillede bombningerne totalt i 37 døgn, uden at dette formåede at bryde isen mellem parterne. Derfor må det siges, at det er nu, det skal vise sig, om Nordvietnam er rede til under nogen som helst realitetsbetonede vilkår at begrænse sin krigsførelse, at indlede forhandlinger og at give indrømmelser. I årevis har en hel verden også spejdet